

- N.B. : (1) Attempt any **five** questions.
(2) **All** questions carry **equal** marks.

1. Examine the importance of ancient Indian literature as a source for the study of ancient Indian history.
2. Discuss the achievements of the people of Indus valley civilisation in the town planning and economy.
3. Give an account of the political and social life of the Aryans during the period of Early Vedic Age.
4. Describe the life and teachings of Vardhamana Mahavira. What were the causes of the decline of Jainism ?
5. Bring out the importance and consequences of Macedonian invasion on India.
6. Trace the life and achievements of Ashoka.
7. Assess the contribution of the Sungas to the history of ancient India.
8. Analyse the important features of the Gupta administration.
9. Evaluate the role of Harsha in administration, religion and learning.
10. Write short notes on any **two** of the following :-
  - (a) Archaeological Sources
  - (b) Samudra Gupta
  - (c) Gurjara-Pratiharas
  - (d) Sangam Age.

=====

(मराठी रूपांतर)

(सुधारीत अभ्यासक्रम)

सूचना : (१) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा.

(२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

१. प्राचीन भारतीय इतिहासाच्या अभ्यासाचे साधन म्हणून प्राचीन वाङ्मयाच्या महत्त्वाचे परीक्षण करा.
२. सिंधू संस्कृतीतील जनतेच्या नगररचना व आर्थिक क्षेत्रातील कामगिरीची चर्चा करा.
३. पूर्व वैदिक काळातील आर्यांच्या राजकीय व सामाजिक जीवनाचा खुलासा करा.
४. वर्धमान महावीराचे जीवन व शिकवणीचे वर्णन करा. जैन धर्माच्या न्हासाची कारणे कोणती होती ?
५. मॅसेडोनियन स्वारीचे भारतावरील परिणाम व महत्त्व स्पष्ट करा.
६. अशोकाचे जीवन आणि कामगिरीचा मागोवा घ्या.
७. प्राचीन भारताच्या इतिहासातील शुंगांच्या योगदानाचे परीक्षण करा.
८. गुप्तांच्या राज्यव्यवस्थेच्या ठळक वैशिष्ट्यांचे विश्लेषण करा.
९. हर्षाच्या राज्यव्यवस्था, धर्म आणि शिक्षण क्षेत्रातील भूमिकेचे मूल्यमापन करा.
१०. खालीलपैकी कोणतेही दोहोवर थोडक्यात टिपा लिहा :-
  - (अ) भौतिक साधने
  - (ब) समुद्रगुप्त
  - (क) गुर्जरा-प्रतिहारा घराणे
  - (ड) संगम युग.